

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

ข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอน

และการใช้ภาษาต่างประเทศ

ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาคใต้

โดย

นายไชนี่ แวมุซอ

นายอัสมิง กาแข็ง

นายมุหัมมัดมันซูร หมัดเราะะ

กรกฎาคม 2547

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ชื่อเรื่อง	ข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอนและการใช้ภาษาต่างประเทศในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาคใต้
คณะผู้วิจัย	นายไชณี แวมุขอ นายอัสมีง กาเซ็ง นายมูหัมมัดมันซูร หมัดเราะะ

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอนและการใช้ภาษาต่างประเทศในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาคใต้ ในภาพรวมและภาพเปรียบเทียบของโรงเรียนในกลุ่มจังหวัดคอนบงและตอนล่างของภาคใต้ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การบริหารงานเครือข่าย ด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและปรับปรุงจากชุดแบบสอบถามระดับมัธยมศึกษาที่คณะผู้วิจัยข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอนและการใช้ภาษาต่างประเทศในโครงการเดียวกันทางภาคเหนือ สุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัยเป็นผู้บริหาร ครูสอนภาษาต่างประเทศและนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาคใต้ ซึ่งมีทั้งหมด 363 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหาร 6 คน ครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ 18 คน และนักเรียน 36 คน ด้วยเหตุผลทางขอบเขตการวิจัย การเลือกกลุ่มตัวอย่างจึงจำกัดเฉพาะโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลางและใหญ่ ใช้เกณฑ์สภาพแวดล้อมทางภาษาที่ใช้พูดโดยประชาชนส่วนใหญ่ในจังหวัด เป็นเกณฑ์แบ่งโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาคใต้ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มแรกเป็นกลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดที่ประชาชนใช้ภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาพูดในชีวิตประจำวันเป็นหลัก ซึ่งได้แก่ปัตตานี ยะลาและนราธิวาส และกลุ่มที่สองเป็นกลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดที่ประชาชนใช้ภาษาไทยเป็นภาษาพูดในชีวิตประจำวันเป็นหลัก

ความเป็นมาและสภาพในปัจจุบัน

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เป็นสถาบันการศึกษาประเภทหนึ่ง ที่พัฒนาจากระบบการเรียนแบบ “ปอเนาะ” ที่มีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา การเรียนการสอนแต่เดิมมุ่งเน้นในเรื่องหลักการปฏิบัติตามศาสนกิจ ซึ่งในปัจจุบันยังคงปรากฏพบสภาพปอเนาะแบบดั้งเดิมในบางแห่ง ต่อมากระทรวงศึกษาธิการ ได้พยายามปรับปรุงพัฒนาให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ในปัจจุบัน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่จดทะเบียนแล้วจัดเป็นโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ โดยทั่วไปเปิดหลักสูตรวิชาสามัญควบคู่กับหลักสูตรศาสนาและวิชาชีพ โดยในช่วงปี พ.ศ. 2546 มีโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่จดทะเบียนแล้วทั้งสิ้น 363 โรงเรียนในภาคใต้ จากทั้งหมด 420 โรงเรียนทั่วประเทศ

ส่วนใหญ่กระจายในเขตภาคใต้ตอนล่าง ซึ่งเป็นบริเวณที่ประชาชนนิยมส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนนี้

ความซับซ้อนและความหลากหลายของหลักสูตรที่มีในโรงเรียนประเภทนี้ ทำให้เกิดการ บริหารหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียนนี้เป็นแบบคู่ขนานคือมีทั้งหลักสูตรสามัญและศาสนา ต่างกับโรงเรียนทั่วไป ผลทำให้นักเรียนในโรงเรียนนี้ได้รับการศึกษาในรายวิชาที่หลากหลายและ มากกว่านักเรียนโดยทั่วไป รวมถึงจำนวนชั่วโมงที่ต้องศึกษาในแต่ละวัน โดยนักเรียนจะศึกษาวิชา ศาสนาในช่วงเช้าและวิชาสามัญในช่วงบ่าย ลักษณะเด่นประการหนึ่งที่พบจากสภาพการศึกษาใน สถานแห่งนี้คือมีการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ 3 ภาษาคือภาษาอังกฤษ ภาษามลายูและภาษา อาหรับ รวมทั้งสภาพภาษาที่ใช้พูดในชีวิตประจำวันในพื้นที่ภาคใต้ โดยเฉพาะในเขตจังหวัดทาง ตอนล่างที่ประชาชนใช้ภาษาไทยและภาษามลายูถิ่น และสภาพวัฒนธรรมของประชาชนที่นับถือ ศาสนาอิสลาม ส่งผลต่อการเรียนภาษาต่างประเทศดังกล่าว ในแง่ปรัชญาการเรียน และการจัดการ เรียนการสอนภาษาต่างประเทศ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่มีขนาดใหญ่ส่วนใหญ่มุ่งจดทะเบียนเป็นมูลนิธิมากกว่ามี เอกชนเป็นเจ้าของ กระจายอยู่นอกเขตเทศบาล พบการใช้ภาษาภาษาไทย ภาษาอาหรับ ภาษามลายู ถิ่น และภาษามลายู ในการเรียนการสอน เปิดหลักสูตรการเรียนการสอนสายสามัญและศาสนาใน หลายระดับ รวมถึงหลักสูตรวิชาชีพ มีจำนวนผู้เรียนทั้งสายสามัญและศาสนา โดยเฉลี่ยประมาณ 1100 คนต่อโรง มีผู้สอนภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นชาวไทย เฉลี่ย 40 คนต่อโรง โดยมีจำนวน ผู้เรียนภาษาต่างประเทศ 40-43 คนต่อห้อง นอกจากนี้ โรงเรียนมีความหลากหลายของแหล่งเรียนรู้ แต่มีสัดส่วนน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนผู้เรียน จัดการศึกษาตามนโยบายแผนการศึกษาภาคบังคับ ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยปรับปรุงหลักสูตร โดยเฉลี่ย 2 ปีต่อครั้ง พบการจัดสอบวัดระดับ ความสามารถของผู้เรียนและส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ โดยเฉพาะภาษามลายูและอาหรับ ผู้สอน ผ่านการสอบคัดเลือกและสัมภาษณ์ และได้รับการส่งเสริมด้านการอบรมและสัมมนาเป็นหลัก

ผู้สอนภาษาต่างประเทศมีอายุ โดยเฉลี่ย 35 ปี ประสบการณ์การสอนเฉลี่ย 8 ปี ร้อยละ 50 เท่านั้นที่จบตรงสาขาวิชา ถนัดในทักษะการอ่านมากที่สุด และการฟังน้อยที่สุด แต่เห็นว่าการพูด สำคัญที่สุด จึงต้องการพัฒนาทักษะฟังและพูดมากที่สุด เพราะมีโอกาสสัมผัสกับภาษาต่างประเทศ ในสภาพแวดล้อมน้อยมาก มีภาระงานสอนและงานอื่นๆมาก ทำให้ผลิตผลงานวิชาการไม่มากและ ไม่หลากหลาย ขวัญกำลังใจและโอกาสในการพัฒนาตนเองเป็นปัญหาสำคัญที่สุด นอกจากนี้ ผู้สอนระบุว่าส่วนใหญ่กำหนดหลักสูตรเอง และส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร โดยใช้ สาระการเรียนรู้และมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เป็นกรอบ มีการ สอบถามข้อมูลจากชุมชน ส่วนใหญ่สนใจและเข้าใจในรายละเอียดของหลักสูตร ยกเว้นประเด็น

การสอนซ่อมเสริมเป็นผู้ผลิตและเลือกตำราและสื่อการเรียนเอง ซึ่งส่วนใหญ่ผลิตในประเทศและรวบรวมจากแหล่งต่างๆ ยกเว้นภาษาอาหรับ

ผู้สอนภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ยังยึดการสอนแบบฝึกปฏิบัติเป็นหลัก โดยเน้นความรู้ด้านศัพท์มากที่สุด และวัฒนธรรมน้อยที่สุด แต่เห็นว่าทุกทักษะและองค์ความรู้มีความสำคัญเชิงบวกกับการสอนภาษาต่างประเทศ และควรเป็นไปในลักษณะสัมพันธ์ในทักษะการฟัง-พูดและอ่าน-เขียน ไม่นิยมใช้ภาษาไทยในการสอนภาษาต่างประเทศ และไม่นิยมใช้สื่อและอุปกรณ์ต่างๆ ในชั้นเรียน และให้น้ำหนักกับการสอบปลายภาคมากที่สุด โดยนิยมใช้ข้อสอบแบบปรนัย

ผู้เรียนภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง พูดภาษาไทยในชีวิตประจำวัน แต่บางส่วนเป็นผู้รู้สองภาษาคือภาษาไทยและมลายูถิ่นทางภาคใต้ตอนล่าง ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยากจน มีอาชีพรับจ้างและค้าขาย รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน ผู้เรียนทั้งหมดกำลังเรียนภาษาอังกฤษ ภาษามลายูและภาษาอาหรับเป็นภาษาต่างประเทศ มีผู้สอนชาวไทยส่วนใหญ่เริ่มเรียนภาษาต่างประเทศครั้งแรกในระดับศตึกา และมีทัศนคติในการเรียนที่ดี แม้ว่าอยู่ในระดับปานกลาง ต้องการพัฒนาทักษะการพูดมากที่สุด และเห็นว่าภาษาต่างประเทศมีความจำเป็นมากในการใช้และการทำงานในอนาคต โดยเฉพาะภาษามลายู แต่ผู้เรียนไม่ค่อยมีโอกาใช้ภาษาต่างประเทศได้มากนัก ยกเว้นในห้องเรียน จึงมีผู้สอนชาวไทยเป็นต้นแบบ และมีพฤติกรรมการเรียนภาษาที่ผูกติดกับห้องเรียน

ในด้านปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ผู้บริหารเห็นว่าผู้เรียนขาดการฝึกฝนนอกห้องเรียนเป็นปัญหาหลัก รองลงมาคือ การขาดแหล่งเรียนรู้และจำนวนนักเรียนมีมากเกินไป ส่วนผู้สอนระบุว่ามีปัญหาหลักด้านภาระงานสอน หลักสูตร ผู้เรียน จำนวนของผู้เรียน บรรยากาศในชั้นเรียน ระยะเวลาในการฝึก สื่อการเรียน แหล่งเรียนรู้นอกชั้นเรียน วิธีสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้เรียนเห็นว่ามีปัญหาต่างๆ ในการเรียนภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวกับผู้สอน สื่อ การจัดการ และสภาพแวดล้อม

ด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเห็นห้องว่าไม่มีโอกาสใช้ภาษาต่างประเทศในชุมชน ยกเว้นภาษามลายูและอาหรับ โดยใช้ในกิจกรรมทางศาสนาอิสลาม

ในการเปรียบเทียบข้อมูลทั่วไประหว่างกลุ่ม โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาคใต้ตอนบนและตอนล่าง พบความแตกต่างในด้านนโยบายการจัดสอบวัดระดับที่ชัดเจน และมีความพร้อมด้านต่างๆ ที่กลุ่มตอนบนมีมากกว่าตอนบน รวมทั้งปัญหาด้านวุฒิการศึกษาของผู้สอนในทักษะของผู้บริหาร นอกจากนี้พบความแตกต่างในข้อมูลของผู้สอนทั้งสองกลุ่มในด้านข้อมูลทั่วไป เช่น เพศ อายุ ประสบการณ์ ระดับชั้นที่สอน ความถนัดในการสอนภาษา ประสบการณ์ในการไปอยู่ต่างประเทศ ภาระงาน การผลิตผลงานทางวิชาการ เอกสารและรูปแบบการสอน ความเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของกิจกรรมต่างๆ บางประเด็น ภาษาในการสอน โอกาสในการใช้ภาษาต่างประเทศของผู้เรียน และปัญหาด้านแหล่งเรียนรู้และกิจกรรมเสริม ในส่วนของผู้เรียน พบ

ความแตกต่างระหว่างสองกลุ่มในเรื่อง ภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน อาชีพและรายได้ของผู้ปกครอง ระดับชั้นที่เริ่มเรียนภาษาต่างประเทศ ผู้สอนภาษาต่างประเทศ ระดับทักษะและความต้องการใช้ ภาษาต่างประเทศ ความเห็นต่อประโยชน์ของกิจกรรมที่ช่วยเพิ่มทักษะภาษาต่างประเทศต่างกัน ต้นแบบการใช้ภาษาต่างประเทศ พฤติกรรมการเรียนภาษาต่างประเทศ และปัญหาส่วนใหญ่ในการ เรียนภาษาต่างประเทศ

ข้ออภิปราย

ข้อมูลจากการศึกษาในครั้งนี้ ชี้ให้เห็นถึงข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอนและการใช้ ภาษาต่างประเทศใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาคใต้ และภาพเปรียบเทียบระหว่าง กลุ่มโรงเรียนในจังหวัดคอนบนและจังหวัดคอนล่าง ซึ่งคณะผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญต่างๆ ที่ สามารถนำมาอธิบายข้อสรุปการวิจัยข้างบน ดังต่อไปนี้

1. สภาพแวดล้อมในการเรียนภาษาต่างประเทศในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาคใต้

ความแตกต่างจากสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลามในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ตอนบนและตอนล่าง อาจเป็นปัจจัยสำคัญอย่าง หนึ่งส่งผลต่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ กล่าวคือ สภาพแวดล้อมในการเรียนภาษาที่ แยกต่างกันระหว่าง 2 กลุ่ม โดยเฉพาะในเรื่องภาษาหลักที่ใช้ในการเรียนการสอนที่พบว่ามีการ ใช้ ภาษามลายูและภาษาอังกฤษในกลุ่ม โรงเรียนคอนล่างมากกว่าคอนบน อาจส่งผลให้เกิดแนวคิด พฤติกรรมและการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่ไม่เหมือนกัน

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมีการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศสามภาษาคือ ภาษาอังกฤษ มลายูและอาหรับ โดยสองในสามภาษานี้คือภาษามลายูและอาหรับเป็นภาษาที่ใช้ใน การเรียนการสอนด้วย ก็น่าจะมีชี้ให้เห็นว่าโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นโรงเรียน โปรแกรม ภาษาต่างประเทศหลายภาษา (Multilingual school) มานานแล้ว เพียงแต่การพัฒนากระบวนการเรียน การสอนมีจุดประสงค์เฉพาะ คือเพื่อนำไปใช้เครื่องมือทางภาษาในการศึกษาความรู้ทางศาสนาและ ประกอบศาสนกิจเป็นหลักเท่านั้นเอง

สภาพทางภูมิศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดคอนล่างอยู่ใกล้กับชายแดนประเทศมาเลเซียที่ใช้ภาษา มลายูและอังกฤษ ทำให้ผู้เรียน ผู้สอนและผู้บริหารมีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งภาษาต่างประเทศ ได้ ง่ายกว่ากลุ่มโรงเรียนคอนบน การเข้าถึงแหล่งภาษาคือโอกาสที่ผู้บริหาร ผู้สอนและผู้เรียนในการ สัมผัสกับภาษาต่างประเทศ ทำให้มีโอกาสใช้ภาษาต่างประเทศสูงขึ้น ปัจจัยนี้น่าส่งผลให้เกิด กิจกรรมการสัมผัสภาษาหรือการใช้ภาษาได้ง่ายกว่ากลุ่มที่ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งภาษาได้

2. ความแตกต่างในประสิทธิภาพในการบริหารงานโรงเรียน

ประสิทธิภาพในการบริหารงานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เป็นปัจจัยสำคัญอย่าง หนึ่งที่ส่งผลให้เกิดความแตกต่างในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะการ

บริหารงาน การจัดการเรียนการสอนและคุณลักษณะของนักเรียน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน

3. ปัจจัยทางหลักสูตร

แม้จะดูเหมือนว่า หลักสูตรศาสนาและอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษาจะส่งผลดีต่อการเรียนภาษาต่างประเทศ (ภาษามลายูและภาษาอาหรับ) ของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในการเรียนภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษามลายูและอาหรับ แต่ในสภาพความเป็นจริง ความต่อเนื่องและการจัดการหลักสูตรเป็นปัญหาหลักที่ยังไม่เอื้อต่อการเรียนภาษาต่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพได้

ปรัชญาในการเรียนภาษาต่างประเทศในหลักสูตรอิสลามศึกษามีความแตกต่างกับหลักสูตรขั้นพื้นฐานที่มีภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะมีมิติทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน กล่าวคือ หลักสูตรอิสลามศึกษามีแนวคิดการเรียนการสอนภาษามลายูและภาษาอาหรับ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนนำไปใช้ในการปฏิบัติศาสนกิจและศึกษาความรู้ทางศาสนาเป็นหลัก ซึ่งเป็นแนวคิดที่แตกต่างไปจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและประกอบอาชีพได้ เพื่อสอดคล้องกับระบบการศึกษาที่รับใช้การผลิตในระบบอุตสาหกรรม ดังนั้น การที่จะเข้ามามีประเด็นการใช้และความต้องการภาษาต่างประเทศในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาคใต้ จึงควรเข้าใจในมิติทางวัฒนธรรมที่แตกต่าง

4. ปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาคใต้

จากผลการวิจัย สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่ขาดประสิทธิภาพ มาจากสาเหตุ (1) ประสิทธิภาพในการบริหารงานโรงเรียน (2) ประสิทธิภาพของผู้สอน และ (3) ปัจจัยจากตัวผู้เรียน

บทสรุป

การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาคใต้ จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของชุมชน เป็นการสร้างโอกาสทางการศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น ที่การใช้ภาษาต่างประเทศสามารถวัดได้จากตัวชี้วัดทางวัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตที่เป็นอยู่ของชาวมุสลิม รวมถึงการเรียนภาษาอังกฤษที่ได้พัฒนาขึ้นควบคู่กันมาเพื่อรองรับระบบสังคมใหม่ที่เกิดขึ้นรอบตัวของชุมชน ในภาคใต้ต่อไปนั่นเอง นโยบายเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศใน โรงเรียนประเภทนี้ จึงควรเข้าใจระบบการศึกษาของโรงเรียน เพื่อให้เกิดหลายระบบควบคู่และสนับสนุนต่อกันไป

หัวข้อวิจัย	โครงการข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอนและการใช้ภาษาต่างประเทศ ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาคใต้
คณะผู้วิจัย	นายไชนี แวมูซอ นายอัสมิง กาเซ็ง นายมุหัมมัดมันซูร หมัดเราะะ
ปี	2547
แหล่งทุนสนับสนุน	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้ต้องการสำรวจข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอนและการใช้ภาษาต่างประเทศในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาคใต้ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น สุ่มสำรวจข้อมูลโรงเรียนในภาคใต้ตอนบนและตอนล่าง กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหาร ครูผู้สอนภาษาต่างประเทศและนักเรียน รวมทั้งหมด 60 คน ผลการวิจัยพบว่า

จากข้อมูลของผู้บริหาร พบว่าโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามส่วนใหญ่จดทะเบียนเป็นมูลนิธิ อยู่นอกเขตเทศบาล ใช้ภาษาไทย อาหารับ มลายูถิ่น และมลายูในการเรียนการสอน มีหลักสูตรสายสามัญและศาสนา ควบคู่กับวิชาชีพตามที่กระทรวงศึกษากำหนด มีสัดส่วนผู้เรียนต่อห้อง 40-43 คน นอกจากนี้ มีแหล่งเรียนรู้หลากหลายในโรงเรียน บางแห่งจัดสอบวัดระดับและส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนภาษามลายูและอาหารับ ส่วนผู้สอนผ่านกระบวนการคัดเลือก และได้รับการส่งเสริมด้านการอบรมและสัมมนาเป็นหลัก

กลุ่มตัวอย่างผู้สอนมีอายุเฉลี่ย 35 ปี ประสบการณ์การสอนเฉลี่ย 8 ปี แต่มีเพียงร้อยละ 50 ที่จบตรงสาขาวิชา ส่วนใหญ่นักสอนการอ่านมากที่สุด แต่เห็นว่าการพูดและฟังสำคัญที่สุด และผู้สอนขาดทักษะฟังและพูดมากที่สุด ส่วนใหญ่ไม่เคยได้สัมผัสกับภาษาที่สอนในต่างประเทศ ยกเว้นผู้สอนภาษาอาหารับ นอกจากนี้ผู้สอนมีภาระงานมาก ส่งผลให้มีผลงานวิชาการน้อย ขวัญกำลังใจและโอกาสในการพัฒนาตนเองเป็นปัญหาสำคัญที่สุด ผู้สอนส่วนใหญ่ใช้สาระการเรียนรู้และมาตรฐานในหลักสูตรที่ใช้ มีส่วนร่วมทำหลักสูตร ใช้ตำราผลิตในประเทศที่ผู้สอนเลือกเอง และรวบรวมจากแหล่งต่างๆ ยกเว้นภาษาอาหารับที่ใช้ตำราต่างประเทศ ผู้สอนส่วนใหญ่สนใจและเข้าใจในหลักสูตร ยกเว้นประเด็นการสอนซ่อมเสริม นอกจากนี้ ผู้สอนส่วนใหญ่ยึดการสอนแบบฝึกปฏิบัติเป็นหลัก โดยเน้นศัพท์มากที่สุด แต่ขาดด้านวัฒนธรรม และเห็นว่าทุกทักษะและองค์

ความรู้มีความสำคัญเชิงบวกกับการสอนภาษา และควรสัมพันธ์กันในการฟัง-พูดและอ่าน-เขียน แต่ผู้สอนไม่ได้ใช้ภาษาไทยในการสอนเป็นหลัก และไม่นิยมใช้สื่อและอุปกรณ์ต่างๆ ในชั้นเรียน ในการประเมินผล ให้น้ำหนักกับการสอบปลายภาคมากที่สุด โดยนิยมแบบปรนัย

ส่วนข้อมูลของผู้เรียนภาษาต่างประเทศ พบว่าใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน บางส่วนเป็นผู้รู้สองภาษาคือภาษาไทยและมลายูถิ่น ครอบครัวยังมีฐานะปานกลางถึงยากจน เรียนภาษาอังกฤษ ภาษามลายูและภาษาอาหรับเป็นภาษาต่างประเทศ กับผู้สอนชาวไทย เริ่มเรียนภาษาต่างประเทศครั้งแรกในระดับตติยศึกษา ส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีในการเรียน ต้องการพัฒนาทักษะการพูดมากที่สุด และเห็นความจำเป็นของภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษามลายู แต่ผู้เรียนไม่ค่อยมีโอกาสใช้ภาษาต่างประเทศ ยึดผู้สอนชาวไทยเป็นต้นแบบ และมีพฤติกรรมการเรียนภาษาที่ผูกติดกับห้องเรียนเป็นส่วนใหญ่

ในด้านปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม มีความเห็นแตกต่างกัน โดยผู้บริหารมองว่าอยู่ที่โอกาสในการฝึกฝนภาษา ส่วนผู้สอนมองปัญหาจากการสอนเป็นหลัก ส่วนผู้เรียนกลับเห็นปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับผู้สอน คือ การจัดการ และสภาพแวดล้อม แต่ทั้งสามกลุ่มเห็นตรงกันว่าผู้เรียนไม่มีโอกาสได้ใช้ภาษาต่างประเทศ

ในการเปรียบเทียบข้อมูลทั่วไประหว่างกลุ่ม โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาคใต้ ตอนบนและตอนล่าง พบความแตกต่างที่ชัดเจน ในทัศนะของผู้บริหาร ผู้สอนและผู้เรียนในหลายๆ องค์ประกอบสำคัญ

Research Title	Profile of Foreign Language Education and Use in Islamic Private Schools in Southern Thailand
Authors	Mr. Zainee Waemusa Mr. Assaming Kaseng Mr. Muhammadmansoor Madroh
Year	2004
Fund Source	The Thailand Research Fund (TRF)

Abstract

The purpose of this research was to explore a profile of foreign language education and use in Islamic private schools in southern Thailand through developed questionnaires as well as to investigate the profiles between the upper and lower part of southern Thailand. The 60 subjects included school administrators, foreign language teachers and students. The findings yielded as follows.

According to the administrators, most large-sized Islamic private schools were registered under the foundation management, scattered outside municipal areas. Various mediums of instruction were found namely Thai, Arabic, Malay dialect and standard Malay for the pedagogy of general and religious curricula as well as a vocational one. The average foreign language class-size was 40-43 students. A variety of learning sources was found in the schools. Moreover, the language-replacement tests as well as students' potential development were found especially in Malay and Arabic. A formal evaluation was implemented to select teachers by the school administrators who supported the academic development in the form of training and seminars mostly.

According to the teachers, the average age of the foreign language teachers was 35 with their 8-year pedagogic experience but only half of them graduated corresponding to their target language. According to their report, their aptitude and mastered skill was reading skills while they lacked listening and speaking skills. Therefore, the skills needed to be improved mostly were listening and speaking. Their exposure to target languages in real life situations was scarce, except Arabic teachers. Their workload was reported high, leading to low productivity of academic work both in quantity and variety. Their major encountered threats were will spirit and self-development opportunity. Moreover, their syllabuses were developed from the outlines of learning objectives and standards in the employed curriculum. Most teachers joined in syllabus development procedures. The materials were mostly domestic publications with those developed and collected from various sources. Interestingly, Arabic materials were mostly imported. In addition, most teachers pay attention to and understood all topics in the curriculum except the remedial procedure. Skill drills were found mainly in their

pedagogy with the emphasis on vocabulary but trivializing cultural knowledge. They agreed that all skills and knowledge were positively important and related to pedagogy of foreign languages which should be in listening-speaking and of reading-writing pairs. Amazingly, Thai was rarely used as a medium of instruction. So were instructional media and teaching aids. The final examination with the multiple-choice form was mostly underscored.

According to the students, they used Thai in their daily-life conversation; yet, some were bilingual with Thai and Malay dialect. The financial status of their family was relatively low to poor. All students took English, Malay and Arabic as foreign language classes, generally with Thai teachers. They started learning their first foreign language at Tadika and had positive attitudes towards learning. Speaking skill development was needed mostly. The students realized the necessity of their foreign languages for their future career, especially Malay. Unfortunately, their language use in real life situations was very limited. Hence, their role model was their own Thai teachers and had language learning habits with the classroom.

The problems in language education found by each group were found different. For administrators, the problems lied in a lack of students' practice outside of the classroom mainly. For teachers, they viewed the problems mainly related to the pedagogical process. Students also reported the problems related to teachers, instructional media, management and environment. However, all agreed that learners had scarce use of a target language.

The comparison between the schools in the upper and lower part of southern Thailand in foreign language education obviously revealed main differences in many major aspects.